

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Keskkonnaministeeriumile

Meie: 28.04.2023 nr 1-5/23/5783

Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) arvamus relvaseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Täname võimaluse eest kommenteerida relvaseaduse (RelvS) muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse sh keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) ja looduskaitse seaduse (LKS) muutmise seaduse eelnõud (edaspidi "eelnõu"). Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) on äärmiselt nõrkinud absurdset lühikesest vastamistähtajast, arvestades eelnõu ning kavandatavate keskkonnanõu hindamiste süsteemi muudatuste kaalukust ja varasema sisulise kaasamise täielikku puudumist sel teemal.

Eelnõule tagasiside andmise tähtaja ebapiisavuse tõttu ei saa me sel korral anda detailset sisulist tagasidet, vaid ainult üldised kommentaarid lähtudes 30.09.2022 kirjaga nr 1-5/22/5556 Keskkonnaministeeriumile saadetud kommentaaridest KehJS ja LKS muutmise eelnõule (lisatud ka käesolevale kirjale):

- 1) Enamust EKO varasemas tagasisides välja toodud probleeme ei ole eelnõu uues versioonis sisuliselt lahendatud, nt seletuskirja lisa 1 tagasiside tabelis punktid 14 ja 15, kus mõiste „tegevust lubav dokument“ teadaolevate praktiliste õigusprobleemide lahendusena on täiendatud vaid seletuskirja näidete loetelu, mitte eelnõud.
- 2) Endiselt on asjakohased Natura hindamise kaasamisega seotud märkused (tagasiside tabelis punktid 23–27), sest arvestatud on vaid osaliselt kahe ettepanekuga (lisatud avalikustamine Ametlikes teadaannetes ning minimaalset avalikustamise tähtaega on pikendatud 10 päevani, kuid seda võib lühendada 5 päevani põhjendatud juhtudel), mis suures osas siiski ei lahenda EKO välja toodud probleeme.
- 3) Oleme endiselt seisukohal, et Natura hindamise korraldust muutva eelnõu ettevalmistamisel on jämedalt rikutud kaasamise head tava: keskkonnaorganisatsioonid on korduvalt teinud ettepanekuid sisuliseks koostöök eelnõu ettevalmistamisel (täpne kronoloogia esitatud varasemas kooskõlastuskirjas), kuid on toimunud vaid üks 10-päevase tähtajaga ametlik kooskõlastusring septembris 2022. Pärast seda ei ole EKO saanud mitte mingit infot eelnõu edasise menetluse sh edasise ajakava või oma ettepanekutega arvestamise kohta ning nüüd on eelnõu esitatud kooskõlastamisele 3-päevase tähtajaga, sealjuures teavitas Keskkonnaministeerium EKOt eelnõu kooskõlastamisest neljapäeva, 27. aprilli hommikul ehk vaid 2 päeva enne tähtaega. Me saame aru, et riikliku julgeolekuga seotud küsimustes võib olla kiirendatud menetlus vajalik, aga sellisel juhul oleks tulnud eelneva 6 kuu jooksul korraldada huvirühmadega arutelud eelnõu üle, mitte vaid ametlik kooskõlastusring.
- 4) Põhjendamatu on Natura hindamist puudutavaid seadusemuudatusi menetleda kiirkorras koos Kaitseväge ja Kaitsealiidu harjutusväljade kiirendatud rajamise muu regulatsiooniga. Kehtiv õigus ei takista juba praegu alustada Nursipalu harjutusvälja

laiendamisega seotud uuringute tegemist, mis oma sisult vastavad Natura hindamise kriteeriumitele ning mida saaks hiljem normaalset õigusloomet järginud KeHJS ja LKS muudatuste jõustumisel kasutusele võtta. Taoline kiirustamine looduskaitse regulatsiooni niivõrd põhimõttelisi muudatusi kaasa toova eelnõuga ei ole kuidagi kooskõlas Aarhusi konventsiooni ega keskkonnaõiguse aluspõhimõtetega.

Kuna hetkel kooskõlastusele saadetud KeHJS ja LKSi muudatused lahendavad vaid osa Natura hindamisega seotud rikkumismenetluses välja toodud probleemidest, soovime teada, millal ja kuidas on kavas lahendada teised probleemid, sh kehtestada raiekeeld kõikidel kaitstavatel loodusobjektidel, kaasa arvatud loodusdirektiivi lisa I metsaelupaikades, mis asuvad Natura aladel.

Lugupidamisega
/allkirjastatud digitaalselt/

Maia-Liisa Anton
Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator